

Pan

Adam Lipiński

Pełnomocnik Rządu

do Spraw Równego Traktowania

Sekretarz Stanu

w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 3 listopada 2017 roku (sygn. DOB.RT.4810.28.2017.BS) dotyczącego interpelacji numer 16429 Posła na Sejm RP Pani Moniki Wielichowskiej w sprawie *przetrzymania i zastraszania Ukrainki w komisariacie Policji we Wrocławiu*, na podstawie stanowiska Komendy Głównej Policji (KGP), uprzejmie przedstawiam informacje, pozostające w zakresie kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Na wstępie należy wyjaśnić, że w dniu 28 września 2017 roku na komisariat Policji we Wrocławiu zadzwonił mężczyzna, informując, że śledzi kobietę, która przywłaszczyła jego telefon komórkowy o wartości 1000 zł. Skierowany na miejsce patrol Policji zatrzymał wskazaną kobietę, którą była obywatelka Ukrainy. Osoba ta została następnie doprowadzona do Komisariatu Policji Wrocław Krzyki, gdzie dokonano jej przeszukania.

W kontekście powyższego należy wskazać, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904) oraz zarządzenia nr 360 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 marca 2009 r. *w sprawie metod i form wykonywania przez policjantów konwojów i doprowadzeń* (Dz. Urz. KGP nr 6 poz. 29, z późn. zm.), policjanci są obowiązani sprawdzić, czy osoba doprowadzana posiada przy sobie przedmioty, które ze względu na swe właściwości mogą spowodować zagrożenie dla życia i zdrowia człowieka. Przeszukania dokonała funkcjonariuszka Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu w odizolowanym pomieszczeniu. W związku z opisaną czynnością sporządzono wymagany przepisami prawa protokół przeszukania osoby. Zgodnie z jego treścią wymieniona oświadczyła, że nie ma zastrzeżeń do sposobu przeszukania, co potwierdziła własnoręcznym podpisem.

Jednocześnie po podjęciu decyzji o osadzeniu kobiety w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych funkcjonariuszka dokonała jej ponownego sprawdzenia, polecając przekazanie do depozytu części garderoby posiadającej m.in. metalowe elementy, które mogłyby stanowić zagrożenie. Należy bowiem zauważyć, że w świetle obowiązujących przepisów osoba osadzana nie może posiadać przy sobie żadnych przedmiotów, które w jakikolwiek sposób umożliwiłyby zrobienie krzywdy sobie bądź innym. Z informacji przekazanych przez KGP wynika, że funkcjonariuszka dokonała sprawdzenia zatrzymanej w pomieszczeniu niedostępnym dla osób trzecich, zapewniającym intymność oraz wymaganą dyskrecję, bowiem nie posiada ono okien, ani nie jest wyposażone w kamery wideo¹.

¹ Na podstawie § 5 ust. 2 *Regulaminu pobytu osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia*, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. *w sprawie pomieszczeń przeznaczonych*

Odnosząc się do pozostałych kwestii poruszonych przez Panią Poseł, trzeba podkreślić, że mężczyzna, który dokonał zgłoszenia w dniu 28 września 2017 roku poinformował policjantów, iż umówił się na spotkanie z ww. kobietą, ponieważ miał jej sprzedać używany w celu przetestowania telefonu. Do sprzedaży jednak nie doszło, gdyż osoba ta stwierdziła, że telefon należy do niej i nie uiściła zapłaty, jednocześnie odmawiając jego zwrotu.

Tego samego dnia mężczyzna stawił się w Komisariacie Policji Wrocław Krzyki i złożył oficjalne zawiadomienie o przestępstwie popełnionym przez wymienioną osobę, w którym potwierdził przedstawioną wcześniej wersję wydarzeń. Jednocześnie został pouczony o odpowiedzialności karnej za zeznawanie nieprawdy lub zatajanie prawdy, tj. czyn z art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.) oraz o odpowiedzialności karnej za zawiadomienie o przestępstwie, które nie miało miejsca, a także za fałszywe wskazanie osoby jako sprawcy przestępstwa, tj. czyny określone w art. 234 *kk* oraz art. 238 *kk*.

W związku z powyższym, z uwagi na podejrzenie popełnienia przestępstwa przywłaszczenia mienia, funkcjonariusze Policji dokonali zatrzymania wskazanej kobiety. Na tę decyzję wpłynął również fakt, że wymieniona nie przedstawiła policjantom dokumentu potwierdzającego pobyt na terenie Polski, przez co istniała obawa przed jej ukryciem się spowodowanym możliwością np. wyjazdu za granicę.

Komenda Główna Policji przekazała, że z protokołu zatrzymania ww. osoby wynika, iż przyczyną dokonanego zatrzymania było podejrzenie popełnienia czynu z art. 284 *kk* oraz prawdopodobieństwo ukrycia się sprawcy. O zatrzymaniu kobiety powiadomiono Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia Krzyki-Zachód oraz Konsulat Generalny Ukrainy w Krakowie.

Ponadto z uwagi na fakt, że zatrzymana posiadała status osoby podejrzewanej, a czynności podjęte wobec niej z zawiadomienia złożonego przez wymienionego mężczyznę mogły zakończyć się wszczęciem postępowania przygotowawczego uznano, iż w trakcie przesłuchania zatrzymanej do celów procesowych jest wymagana obecność biegłego tłumacza.

Zgodnie bowiem z § 81 ust. 1 Wytycznych nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo-śledczych przez policjantów (Dz. Urz. KGP poz. 59), policjant powinien wezwać tłumacza do każdej czynności procesowej, przy której jego udział jest niezbędny, w celu umożliwienia stronom czynnego udziału w postępowaniu, a także do udziału w czynności dokonywanej z osobą niewładającą językiem polskim. Mając powyższe na uwadze, chciano zapewnić rzetelne wykonanie czynności procesowej, jaką było przesłuchanie osoby. Obecność tłumacza uznano za zasadną, gdyż kobieta nie znała języka polskiego w stopniu biegłym, a stosowany podczas czynności przesłuchania język prawniczy mógł być niezrozumiały dla osoby przesłuchiwanej. Jak podkreśliła KGP, istotą działania Policji było zapewnienie przesłuchiwanej elementarnych gwarancji procesowych².

W dniu 29 września 2017 roku, w Komisariacie Policji Wrocław Krzyki w obecności tłumacza przysięgłego, kobieta została przesłuchana w charakterze świadka w trybie art. 183 § 1 *kpk*. Podczas przesłuchania zeznała, że z wymienionym wcześniej mężczyzną tworzyła związek partnerski, a przedmiotowy telefon był prezentem urodzinowym od niego i nigdy wcześniej nie otrzymała od niego żądania zwrotu urządzenia. Ponadto potwierdziła, że w trakcie spotkania zażądał on zwrotu należącego do niego telefonu, czego odmówiła. W telefonie miały znajdować się zdjęcia, które wymieniona wykonywała przez okres jego użytkowania.

Pomimo, że z zabezpieczonych dokumentów zakupu wynikało, iż telefon należy do ww. mężczyzny, funkcjonariusze uwzględnili relację przedstawioną przez kobietę, co skutkowało przesłuchaniem jej w charakterze świadka, z uprzedzeniem o treści art. 183 § 1 *kpk*. Uznano bowiem, że dotychczas zebrany materiał dowodowy zawierający różniące się treści w zeznaniach obu stron

dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. poz. 638, z późn. zm.) osobę przyjmowaną do pomieszczenia oraz w nim umieszczoną poddaje się szczegółowemu sprawdzeniu w celu odebrania rzeczy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 (m.in. przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w pomieszczeniu, w szczególności przedmiotów posiadających ostre krawędzie lub zakończenie). Sprawdzenia tej osoby oraz odzieży na niej, w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności dokonuje w miarę możliwości policjant tej samej placówki.

² Wykładnia art. 72 § 2 *kpk* stanowi, że osobie należy zagwarantować pomoc tłumacza, gdy nie włada ona językiem polskim urzędowym. Por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1970 r. sygn. III KR 45/70.

nie dawał jednoznacznej podstawy do przedstawienia zarzutów zatrzymanej. Prokurator nadzorujący sprawę podjął decyzję o przeprowadzeniu konfrontacji pomiędzy ww. osobami.

Dodać należy, że funkcjonariusze przeprowadzający interwencję wobec zatrzymanej zaprzeczyli, aby w jakikolwiek sposób mogli ją urazić wypowiadając komentarze na temat obywateli Ukrainy lub grożąc jej deportacją. Dotychczas zgromadzony materiał dowodowy nie potwierdził, aby którykolwiek z funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji uwłaczał kobiecie.

Warto w tym miejscu nadmienić, że w ramach koordynowanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji programu pn. *Trening przeciwdziałania przestępstwom z nienawiści dla funkcjonariuszy organów ścigania* we wszystkich jednostkach Policji są sukcesywnie realizowane szkolenia dla funkcjonariuszy, które mają m.in. uwrażliwiać ich na kwestie związane z koniecznością właściwego zachowania podczas wykonywania czynności służbowych w stosunku do wszystkich osób, bez względu na ich pochodzenie narodowe czy etniczne.

Niezależnie od powyższego, w celu zbadania okoliczności opisanego zdarzenia, a także zakresu czynności zrealizowanych przez Policję oraz dokonania ich prawno-karnej oceny, w Komendzie Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu jest prowadzone postępowanie wyjaśniające w tej sprawie.

Ponadto w dniu 6 października 2017 roku do Sądu Rejonowego dla Wrocławia Krzyki wpłynęło zażalenie pełnomocnika osoby wskazanej w wystąpieniu na jej zatrzymanie w dniu 28 września 2017 roku. Jednocześnie z akt postępowania przygotowawczego prowadzonego w Komisariacie Policji Wrocław Krzyki w sprawie dotyczącej kobiety zostały wyłączone materiały do odrębnego postępowania w sprawie składania przez wskazanego wcześniej mężczyznę fałszywych zeznań oraz w sprawie złożenia przez niego fałszywego zawiadomienia o popełnionym przestępstwie. Wyłączone materiały zostały w dniu 9 października 2017 roku przesłane do zatwierdzenia przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Krzyki. Decyzja dotycząca zatwierdzenia wyłączenia materiałów dotyczących mężczyzny zostanie podjęta przez Prokuratora bezpośrednio przed merytorycznym zakończeniem postępowania przygotowawczego w sprawie osoby, której dotyczy niniejsza interpelacja.

Z wyrazami szacunku

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI
z up. Jarosław ZIELIŃSKI
Sekretarz Stanu